

Szakács István Péter
AZ ISTEN HÁTA MÖGÖTT

A *Transzilvánia expressz* csattogva száguldott el az állomás előtt. Bele a koromszagú, őszi éjszakába. Már bánta, hogy a vasútállomásra jött. Mehetett volna a közeli faluba, vagy maradhatott volna a városban is. Végigsétált a repedezett peronon. Lába alatt meg-megroppant a betontörmelék. A peron végén tanácstalanul megállt. A távolba futó sínpárok fölött a jelzőlámpák fényei bágyadtan hunyorogtak a homályban. Hátat fordított az állomás kihalt, földszintes épületének. Szemközt kopár kertek kapaszkodtak a meredek domboldalba. Fent a beomlott tetejű csillagvizsgáló körvonalai feketén vetültek az égre. A hiábavalóság érzése újból erőt vett rajta. Szívott még egyet a körmét perzselő, szűrőnélküli *Carpati*-ból, s a sínek közé dobta. A csikk fénylő ívet rajzolt a sötétben, s eltűnt a talpfák közt burjánzó, hamuszínű fűben.

Visszafordult. A váróteremben még mindig senki. Üres akvárium, rándult kesernyés mosolyba az arca. Átment a neonfényvel megvilágított, visszhangos helyiségen, ki az épület előtti szűk térre. Ha legalább a büfé nyitva volna, ihatna egy kávé. Azzal is telne az idő. Meg hallgathatná Bözsit. A kövér, festett szőke pincérnő mindenről tud, ami a környéken történik. Úgy mesél, mintha ő is részese lenne az eseményeknek, s ezáltal a legképtelenebb történet is hihetővé válik. A büfé azonban már este nyolckor bezárt, így továbbra is magányosan, gyötrő kétségek közt őrlődve kell várakoznia.

Amikor a tanulmányai befejezésekor ezt a körzetet választotta, mert kitűnő eredményei feljogosították a választásra, nem érdekelték a vidéki munkával járó hátrányok. Az igazat megvallva azt képzelte, hogy nincsenek is. Olyan régen volt ez, hogy rossz napjaiban azt hiszi, álmodta csak az egészet.

- Gondolja át még egyszer, mielőtt hebehurgyán döntene - nézett rá értetlenül a Mentor, amikor közölte vele a szándékát. - Maga rendkívül tehetséges, fiatalember, de a talentum önmagában nem elegendő a sikerhez. Ahhoz megfelelő környezet is kell. Az előmenetelét garantáló kapcsolatok. Ha itt marad a központban, hírnévre tehet szert, ha a végeket választja, el fog kallódni...

A Mentornak igaza volt. El kellett volna fogadnia nagyvonalú ajánlatát. Akkor most nem érezném úgy, hogy elcsesztem az életem, gondolta keserűen. Aztán az önbecsülése újból föllángolt. Itt van rám szükség, a semmi szakadékanak szélén, a központban elegen vannak, hajtogatta makacsul magában.

Háta mögül neszezést hallott. Lopva odanézett. A sötétségből két alak vált ki. Egy magas s egy alacsony. Az állomás felé igyekeztek. Csak amikor a bejárati ajtó előtti lámpa fénykörébe értek, vette észre, hogy hárman vannak. A fehér-fekete csíkos gyapjúkendőbe bugyolált csecsemőt a nagydarab, borotvált fejű férfi csomagként szorította magához. Társa, az apró, vékonyka nő, nem lehetett több tizenöt évesnél. Szakadozott rafia szatyrot cipelt. Fekete haja selymesen fénylett, kamasz Madonna-arcát sebhelyek barázdálták. Az üvegajtón át látta, amint a váróterem sarkába húzódnak, közel a kicsorbult csempekályhához. A nő széthajtogatta a gyapjúkendőt, s megcirógatta a gyermek arcát. A férfi ellökte a kezét. Valamit mondott neki. A nő a fejét rázva válaszolt, s elhúzódott. Többé nem szóltak egymáshoz. Szobrok időtlen mozdulatlanságába dermedve várakoztak.

Egy darabig még ott ácsorgott az állomás előtt, s a völgyben fekvő városkát nézte. A ferde templomtornyot, a roskatag várat, a tömbházak sivár vonulatát. A települést átszelő folyócska bádog szalagként derengett a felhők közt átsejlő holdfényben. Hogyan is választhattam ezt az isten háta mögötti helyet, mardosta újból az önvád. Hajdani társaira gondolt. A Mentor többi tanítványára. Bezzeg ők tudták, hogy mi kell az érvényesüléshez, nem úgy, mint ő, a javíthatatlan álmodozó! Gyakran szerepeltek az újságok címlapján, a tévéhíradókban. Magabiztosan viselkedtek. Főlényesen nyilatkoztak. Egy ideig figyelemmel kísérte a pályafutásukat. Aztán felhagyott vele. Minek idegesítse magát fölöslegesen?!

Újabb szerelvény haladt át fékezés nélkül az állomáson. A fülsiketítő zakatolás visszatérítette a jelenbe. A váróterembe ment, s leült a közelükben. Azok ketten ügyet sem vetettek rá. A férfin sötét kordbárony öltöny, vérpiros selyeming és fekete lakkcipő volt. A nő fakókék vászonruhát viselt, lábán fehér, magas sarkú cipő. Az alvó csecsemőből csak elgyötört, koravén arca látszott. Végigsimított rajta a tekintetével. A gyermek nyöszörögve megmozdult. Erőtlenül kapálózott a gyapjútakaró alatt.

- Nesze - nyújtotta át a férfi a nőnek. - Ideje megszoptatni.
- Hát nem érted? - nézett rá a nő. Hangja rekedt volt. A váróterem steril csendjében riadt madárként verdesett. - Hányszor mondjam már neked, hogy elapadt a tejem. Harmadik napja egy csepp sem jön ki a mellemből.

- Olyan nincs, hogy elapadt! - mordult rá a férfi. - Ha megszülted ezt a fattyút, akkor csak szoptasd! Mit mondasz a zsaruknak, ha éhen döglök?! Hogy bárkivel összefekszel, csak keményen álljon a farka, de a következményekkel már nem törődsz?! - folytatta egyre hangosabban, s hatalmas pofont kevert le a nőnek. A nő ijedten kapott a kezéből kicsúsuló gyerekek után, s magához szorította.

A csattanástól összerezzent. Tudta, hogy ez fog történni, de képtelen volt megakadályozni.

A nő kigombolta a ruhája felső részét. Kislányos mellein aránytalanul nagy mellbimbók meredeztek. Előbb a bal, aztán a jobb mellével próbálkozott. A gyerek közben elhallgatott. Aztán újból nyöszörögni kezdett. Hangja éppen csak kaparászta a csendet.

- Nem megy - nézett könnyörögve a férfirra. Sápadt Madonna-arcán stigmaként vöröslött a férfi keze nyoma.

- Csinálj már valamit! - állt föl fenyegetően a férfi. - Megőrjít ez az átkozott vinnyogás!

- Hagyj minket... - görnyedt a gyerek fölé védelmezően a nő. - Esküszöm, hogy többé nem fogsz látni...

- Nekem te ne esküdj! - rándult ökölbe a férfi keze. A megfeszülő bőr fehéren világított rajta. - Szétverem a pofád!

- Hagyja békén! Nem hallotta?! - ugrott föl a helyéről.

- Te meg mit akarsz?! - fordult feléje dühtől reszketve a férfi. - Megdugni a kis ribancot?!

- Csak azt, hogy hagyja békén! - nézett erősen a férfi zavaros szemébe.

Ezt az ütést is előre látta, mégsem tudott kitérni előle. A földre zuhant. A férfi sötét toronyként magasodott fölötte. Még mondott valamit, de már nem értette. A szavak kusza foszlányai szétlebegtek a vérszagú csendben. Forogni kezdett körülötte a váróterem. A falak elmosódtak. A neonsövek fénylő foltokká kenődtek szét a magasban. Csak a gyereket magához szorító nőt látta tisztán. Mielőtt elveszítette volna az eszméletét, tekintetük találkozott egy pillanatra.

Amikor magához tért, fájdalom helyett bénító zsibbadást érzett. Szájából vörössel erezett sárga váladék szivárgott a földre. Mintha mázsányi kötömböt hengerítettek volna rá, többszöri próbálkozás után sikerült csak föltápáskodnia. Már nem voltak a váróteremben. A hangosbemondó személyvonat indulását jelezte a harmadik vágányról. Szédelegve indult az ajtó felé. Mire a peronra ért, a szerelvény kidöcögött az állomásról. Káprázó szemmel nézte, amint elimbolyog a koromszagú éjszakában. A hideg levegőn teljesen magához tért. Megfordult, átment az üres váróterem, s elindult hazafelé. A kihalt utcákon haladva a sorsán töprengett újra. Látta magát, amint fiatalon, lelkesedéssel telve megérkezik ebbe a végeken kallódó, kopár dombok közé zárt városkába. Szentül hitte, hogy menni fog neki. Hogy jobba tudja tenni az embereket. De minden erőfeszítése hiábavalónak bizonyult. Hit helyett hitetlenséggel fogadták. Hála helyett rosszindulat áradt feléje. Az esetek többségében azonban – s ez az előbbieknél is rosszabb volt! – figyelemre sem méltatták.

Már derengett keleten az ég alja, amikor a városszéli tömbházhoz ért. Az ablaktalan lépcsőházban évek óta nem égett a villany. Még jó, hogy a földszinten lakom, mosolyodott el gúnyosan, különben már rég kitörtem volna a nyakam. A fal mellett tapogatózva garzonlakása ajtajához araszolt. Hópehely szokásához híven már várta az előszobában. Hátát púposítva, dorombolva dörgölőzött a lábához. Lehajolt és becézó szavakat suttogva megsimogatta. A cica fölemelte a fejét, aranyásárga szemével bizalmasan ráhunyorgott és kisurrant az ajtón.

A fürdőszobába ment, megmosakodott, majd levetkőzött és ágyba bújt. Miközben a gyűrött lepedők közt elvackolódott, arra gondolt, hogy talán mégis föl kellene keresnie a Mentort, s a közbenjárását kérni, hogy valami jobb helyre kerüljön innen. Aztán meg arra, hogy képtelen lenne megalázkodni. Különben is már rég elkésett ezzel.

Félálomban újra látta őket. Mintha csak karnyújtásnyira tőle, egymás mellett ültek a döcögő vonaton. A kopasz, nagydarab férfi a homlokát a piszkos ablaküveghez nyomva kifelé bámult. A sebhelyes Madonnaarcú lányanya lopva ránézett, majd széthajtogatta a gypajúkendőt, és tejtől csillogó mellbimbóját nyöszörgő gyereke szájába nyomta. Mondani akart valamit neki, valamit, amit csak ő tudott, de mielőtt megszólalhatott volna, mély, álomtalan álomba merült.